



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 23 lipca 2025 r.

Poz. 3129

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.233.2025 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 18 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.),

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 3 uchwały Nr XXI/127/2025 Rady Miejskiej w Pilźnie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia stawek ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Pilzno.

Uzasadnienie

W dniu 26 czerwca 2025 r. Rada Miejska w Pilźnie podjęła uchwałę Nr XXI/127/2025 w której ustaliła stawki ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Pilzno. W § 3 uchwały określiła jednocześnie, iż powyższe stawki mają zastosowanie do ustalania wysokości ekwiwalentu od dnia 1 kwietnia 2025 r.

W pierwszej kolejności trzeba podnieść, że powyższa uchwała stanowi akt prawa miejscowego - ma bowiem charakter normatywny, generalny i abstrakcyjny. Przyjęta w uchwale regulacja nie jest do pogodzenia z zasadami demokratycznego państwa prawa. Jak stanowi bowiem art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Z art. 7 Konstytucji RP wynika, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Przepisy art. 88 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP stanowią natomiast, że warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie a zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1461) akty prawne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane są w dziennikach urzędowych i wchodzi w życie po upływie 14 dni od ich ogłoszenia, chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Z kolei według art. 4 ust. 2 ustawy w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Przedmiotowa uchwała, w związku z rodzajem zawartych w niej norm prawnych, jest aktem prawa miejscowego i powinna podlegać wyżej wymienionym regułom publikacji i wejścia w życie aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych z zachowaniem odpowiedniego terminu vacatio legis, który służy m.in. zapoznaniu się z nowymi rozwiązaniami przez adresatów norm prawnych. Jednakże w § 3 powyższej uchwały wprowadzono zapis, zgodnie z którym jej zapisy mają zastosowanie do okresu wcześniejszego.

W orzecznictwie niejednokrotnie już wskazywano, że wejście w życie przepisu oznacza, że uzyskuje on moc prawną i w konsekwencji ma zastosowanie do określonych zdarzeń i stosunków. Na kategorię charakteru przepisu art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, stanowiącego powszechnie obowiązującą normę, zwraca uwagę rozstrzygnięcie Naczelnego Sądu Administracyjnego zawarte w wyroku z dnia 14 czerwca 2011 r. sygn.akt II GSK 632/10. NSA stwierdza, iż przepis ten ma zastosowanie zarówno w przypadku gdy dany akt nie zawiera postanowień dotyczących wejścia w życie aktu normatywnego, jak też wówczas, gdy wskazuje on termin wejścia w życie sposób nieprawidłowy. Nadto NSA w uzasadnieniu swojego orzeczenia przypomniał, iż obowiązek wprowadzenia *vacatio legis* do aktów normatywnych wynika z zasady bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych czy zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzą się z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonego w art. 2 Konstytucji RP. Naczelny Sąd Administracyjny zwrócił również uwagę, iż uchwały jednostek samorządu terytorialnego mają charakter lokalny, zatem nie można ich działania uzasadniać ważnym interesem państwa, stanowiącym przesłankę skrócenia terminu wejścia w życie aktu normatywnego, wskazaną w art. 4 ust. 2 ustawy. W ocenie organu nadzoru, przedmiot uregulowania objęty uchwałą nie uzasadnia więc nadania mocy wstecznej badanej uchwale. Postanowienia zawarte w przedmiotowej uchwale ma bowiem rodzić skutki prawne, czyli faktycznie wejść w życie już 1 kwietnia 2025 r. a więc przed ogłoszeniem i formalnym wejściem w życie uchwały.

Przedmiotowa uchwała, jak wykazano wyżej, w sposób oczywisty narusza wskazane w uzasadnieniu obowiązujące przepisy prawa, dlatego też należało stwierdzić jej nieważność w części.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Magdalena Kryczka
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru